

NVE 002119

V 1962

TILLATELSE

FOR

FORENINGEN TIL HALLINGDALSVASSDRAGETS REGULERING TIL Å FORETA REGULERINGER OG OVERFØRINGER I USTE-HALLING- DALSVASSDRAGET M. V., SAMT TILLATELSE FOR OSLO LYSVERKER TIL Å EKSPROPRIERE GRUNN OG RETTIGHETER M. V. FOR UTBYGGING AV USTE OG NES KRAFTVERKER.

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 20. JULI 1962.)

Ved kongelig resolusjon 20. juli 1962 er bestemt:

- I. a. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Foreningen til Hallingdalsvassdragets regulering å foreta reguleringer og overføringer i Uste-Hallingdalsvassdraget m. v., i det vesentlige i samsvar med de fremlagte planer og på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 20. juli 1962.
 - b. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen i samsvar med det i Industridepartementets ovennevnte tilråding inntatte utkast som gjeldende inntil videre.
- II. I medhold av §§ 55, 62 104 og 105 i lov om vassdragene av 15. mars 1940 tillates Oslo Lysverker å innløse Ål kommunes utbygde fall i Hallingdalselva, Hallifossen i Nes og private fallrettigheter i vassdraget fra Ustevatn i Hol til Sjong-Mattismoen i Nes, samt å ekspropriere nødvendig grunn og rettigheter for utbygging av Uste og Nes kraftverker, ta Hallingdalselva ut av sitt naturlige løp og foreta døgnregulering av Strandefjord, i det vesentlige i samsvar med de fremlagte planer og på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets ovennevnte tilråding.

Betingelser

for tillatelse for Foreningen til Hallingdalsvassdragets regulering til å foreta reguleringer og overføringer i Uste—Hallingdalsvassdraget m. v.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 20. juli 1962.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. vassdragsreguleringslovens § 10, post 2 siste ledd.

Dersom vassfall som ikke tilhører staten eller norske kommuner, deltar i reguleringen og overføringen eller blir medeiere i anleggene, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 60 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp har staten rett til å kreve disse vassfalleieres andeler i anleggene avstått uten vederlag.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 40. år etter at konsesjonen er gitt, skal staten kunne innløse de andeler i regulerings- og overføringsanleggene som måtte tilhøre eiere for hvem tillatelsen er tidsbegrenset. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt anleggenes eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vannbyggingsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 60 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anleggene skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn av uvillige menn på statens bekostning.

Anleggenes eier plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den økning av vasskraften som ved reguleringen og overføringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 4,50 pr. nat.-hk, dog slik at hvis kommunene ønsker å øke vannføringen fra Strandefjorden til inntil 12 m³/sek. i sommermånedene, skal avgiften reduseres til kr. 4 pr. nat.-hk, jfr. manøvreringsreglementets post 2, femte ledd og post 3 i vilkår tilknyttet Oslo Lysverkers tillatelse til utbygging av Nes kraftverk m. v.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vasskraften i Usteelv beregnes på grunnlag av den øking i lavvassføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. For vassdraget nedenfor Strandefjord beregnes økingen på grunnlag av den øking av lavvassføringen som reguleringen og overføringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregning av økingene forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen og overføringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved reguleringen og overføringen innvunne vasskraft tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. årlig rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3, kontroll med vassforbruket og angående avgivelse av kraft, jfr.

post 26, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristen medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag fristen uten tillatelse av Kongen måtte oversittes erlegges konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 1000.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestilling — samt til en pris som ikke med mer enn 10 — ti — pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegges konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

8.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren, etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelig forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelser av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements tillatelse berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsene i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige vegger og bruer, hvor disse utgifter blir særlig økt ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Vegger og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt vedkommende departement finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

Konsesjonæren plikter å utføre veg- og bru-omlegging for riksveg 20 og heve jernbanelinjen ved reguleringsmagasinene i den utstrekning reguleringen gjør det nødvendig. Atkomstvegen til D.N.T.'s turisthytte ved Finsevatn omlegges der den demmes ned. Det skal anlegges atkomst over elven ved utløpsoset fra Ustevatn og bygges veg til Verpestølen og Hornebustølen etter skjønnets nærmere bestemmelse. Under planleggingen av anleggsvegen til Rødungen skal Ål kommune tas med på råd.

Konsesjonæren plikter å etablere forbindelse mellom østsida og vestsida av Hallingdalselva i området Sundet—Bromma etter tiltaksskjønnets nærmere bestemmelse.

12.

Konsesjonæren plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe de skader og ulemper som reguleringen og overføringen fører med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak som skal treffes, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn, som i tilfelle kan fremmes i forbindelse med skjønnnet etter vassdragsreguleringslovens § 16, eventuelt § 19.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvarende med reglene i lovens § 12 pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

14.

Konsesjonæren er forpliktet til å utføre nødvendige sikringsarbeider for veg og jernbane ved Nygårdsvatn og Ustevatn—Sløtfjord samt utføre forbygningsarbeider mot Hallingdalselva i Nes og Flå herreder etter hvert som det måtte vise seg nødvendig for å hindre utgravinger og ras.

15.

Fra og med Ustedalsfjord i Ustedalselva og i Hallingdalselva skal det utføres terskelbygging og strandjusteringsarbeider i det vesentlige på grunnlag av den fremlagte plan av 20. september 1961 med bilag for et beregnet beløp av 5,5 mill. kroner etter nærmere bestemmelse av Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen, jfr. post 2 i vilkår tilknyttet Oslo Lysverkers tillatelse til utbygging av Nes kraftverk m. v. Det angitte beløp danner ingen absolutt grense, idet det må kunne tas rime-

lige hensyn til prisstigning og pålegg om endringer som Vassdrags- og elektrisitetsvesenet finner nødvendige eller ønskelige.

Konsesjonæren plikter å utføre og vedlikeholde de terskel- og strandjusteringsarbeider som Vassdrags- og elektrisitetsvesenet gir pålegg om innenfor ovennevnte ramme for så vidt angår Uste—Hallingdalselva ned til Strandefjord.

Arbeidene skal påbegynnes straks Vassdrags- og elektrisitetsvesenet har fastlagt de nærmere detaljer og gjennomføres så snart som mulig deretter. Utførelsen av arbeidene undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av konsesjonæren.

16.

Konsesjonæren er forpliktet til etter skjønnets nærmere bestemmelser å anlegge et høygradig kloakkrenseanlegg med tilhørende avskjærende kloakkledninger for Geilo reguleringsområde. Planen for anlegget skal godkjennes av vedkommende departement.

Til fradrag i anleggsomkostningene kommer etter skjønnrettens fastsettelse enkle sedimenteringsanlegg for samme område basert på det uregulerte vassdrag idet dette beløp må skaffes tilveie av Hol kommune før konsesjonæren plikter å igangsette arbeidet.

Konsesjonæren er forpliktet til å dekke de årlige merutgifter ved det høygradige kloakkrenseanlegg i forhold til nevnte sedimenteringsanlegg etter skjønnrettens fastsettelse.

Konsesjonæren kan pålegges å slippe vann for å opprettholde en tilstrekkelig minstevassføring fra Ustedalsfjord. Avgjørelsen om nødvendig vannslipping treffes av vedkommende departement.

17.

Konsesjonæren plikter i de områder som berøres ved gjennomføring av tillatelsen, å bekoste og gjennomføre utsetting av yngel og/eller settefisk av de arter, i det antall og på den måte vedkommende departement finner påkrevet.

I den utstrekning vedkommende departement finner det ønskelig og/eller nødvendig å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de områder som berøres, skal konsesjonæren bære utgiftene til disse undersøkelser.

Konsesjonæren avsetter et fond til hver av kommunene Hol og Ål på kr. 50 000,— som anvendes etter kommunestyrenes nærmere bestemmelse til fremme av fisket i kommunene. Konsesjonæren plikter å dekke utgiftene til forsterket jakt- og fiskeoppsyn i reguleringsområdet i anleggstiden etter vedkommende departements nærmere bestemmelse.

18.

Det neddemte område ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye.

Etter nærmere bestemmelse av skjønnnet skal foretas finrydding av begrensede områder av hensyn til garnfisket.

Ryddingen skal være fullført senest 2 år etter første neddemming av vedkommende areal.

Den tørrlagte strandsone på nordsiden av Ustevatn—Sløtfjord ryddiggjøres etter skjønnets nærmere bestemmelse.

19.

Etter tiltaksskjønnets nærmere bestemmelse plikter konsesjonæren å anordne overganger ut på og opp fra isen for hovedløypene Ustaoset—Usteborgstølen, Verpestølen og Hornebustølen samt foreta oppmerking av løypene.

Partier av isen på Ustevatn—Sløtfjord ved tunnelinntak og tunnelutløp samt partier av isen for øvrig som viser seg å bli farlig svekket, skal markeres slik:

Så snart isen er farbar om høsten innsirkles de svekkede partier med tau festet til påler som settes fast i isen med passe mellomrom. Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde over is- eller snøoverflate på mellom 0,5 og 1,0 m.

20.

Innen reguleringen tas i bruk skal konsesjonæren innbetale til næringsfond for Hol, Ål, Nes, Flå og Gol kommuner kr. 1 500 000. Konsesjonæren skal deretter hvert år etter at reguleringen er tatt i bruk yte et tilskudd til fondet på kr. 150 000. Etter 20 år kan tilskuddets størrelse tas opp til ny prøvelse.

For fondet skal utarbeides vedtekter som godkjennes av vedkommende departement.

21.

Konsesjonæren er forpliktet til ved reguleringsarbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget, eller hvis departementet måtte finne det mer hensiktsmessig og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring, utvidelse eller utbedring av permanente forsamlingslokaler, f. eks. samfunnshus.

Konsesjonæren skal stille inntil kr. 50 000,— til rådighet for almindennende virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelser.

22.

Konsesjonæren plikter, før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanleggene samt sikringsarbeidene i henhold til post 14, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

23.

Reguleringsanleggenes eier plikter å avgi vann i sådan utstrekning at den alminnelige fløting forulempes så lite som mulig ved reguleringen. Spørsmålet om hvilke forføyninger han skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Skade eller ulempe for fløtingen, som ikke på denne måte avhjelpest, blir å erstatte overensstemmende med reguleringslovens § 16.

24.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger.

For å kunne bedømme tilsigsforholdene og særskilt vårflommens størrelse, plikter konsesjonæren å anordne nedbørsobservasjoner og snømålinger på den måte og i det omfang som vedkommende myndighet anser påkrevd.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannet slippes i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 5000,— for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

25.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentliges in-

teresser finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder og de tillatte laveste tapningsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

26.

De vassfalls- og brukseiere, som benytter seg av det ved reguleringen og overføringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmesig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1,— pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

27.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier som ikke er medeier i regulerings- og overføringsanleggene, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved reguleringen og overføringen, mot en årlig godtgjørelse til anleggenes eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

28.

Når fallet mellom Ørteren og Ustemagasinet blir utbygd skal Hol kommune ha rett til å benytte den nå tillatte regulering av Ørteren uten å delta i anleggsutgiftene.

29.

Ved damanleggene skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

30.

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement å av-

gi det nødvendige vann fra Kula til den alminnelige vannforsyning for det regulerte strøk i Ål samt det til enhver tid nødvendige vann fra Rukkeelva til Nesbyen vannverk og til de overvatningsanlegg som er i drift nå.

31.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Reguleringsanleggets eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjem-

mende i terrenget. Plassering av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Reguleringsanleggets eier har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsen i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

32.

Til skjønn i anledning av overføringene og reguleringene skal skjønsmenn oppnevnes av Kongen.

33.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av anleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

34.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for regulering av Finsevatn, Ørteren med Læg Reidvatn og øvre og nedre Trestiklan, Nygårdsvatn, Sløtfjord, Ustevatn og Rødungen og for døgnerregulering av Strandefjord.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 20. juli 1962.)

1.

Reguleringsgrensene er følgende:

	Sommervann-stand kote	Øvre kote	Nedre kote	Oppdemn. i m	Senkn. i m	Reg. høyde i m
Finsevatn	1214	1217	1214	3		3
Ørteren	1137	1146	1133	9	4	13
Læg Reidvatn	1141,9	1146		4,1		4,1
Øvre Trestiklan	1145,5	1146		0,5		0,5
Nedre Trestiklan	1140,2	1146		5,8		5,8
Nygårdsvatn	991	995	984,0	4	7	11
Sløtfjord	984,5	985	970,0	0,5	14,5	15
Ustevatn	984,5	985	967,5	0,5	17,0	17,5
Rødungen	948,0	957,5	944,0	9,5	4	13,5*)
Strandefjord	444,4	445,2	444,0	0,8	0,4	1,2

*) Heri inkludert den gjennomførte del av statsregulering i henhold til Kgl. res 11. september 1925.

For de 5 første vatn er kotehøyene angitt etter N.G.O.s rektangelkart. For øvrig refererer høydene seg til Vassdragsvesenets lengdenivellement nr. 133/22.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Flomlukene i dammen nedenfor Ustevatns utløpsos skal dimensjoneres slik at de tar største påregnelige flom og skal manøvreres slik at flomvannstanden ikke overstiger tidligere flomvannstand over kote 985,7. For de øvrige magasiner tillates følgende flomstigninger over det faste overløp som legges på samme nivå som høyeste regulerte vannstand: Finsevatn + 0,50 m, Ørteren + 0,30 m, Nygårdsvatn 0,90 m og Rødungen 0,30 m.

Lukene i tunnelen som forbinder Rødungen med Ustevatn, manøvreres på en slik måte at flomvatn fra Ustevassdraget ikke overføres til Rødungen etter at sistnevnte magasin er fullt.

Det skal slippes vann fra Ustevatn slik at det enhver tid opprettholdes en vassføring på minst 0,2 m³/sek. ved utløpet av Ustedalsfjord, slik at vannspeilet skal holdes på samme nivå som damterskelens overkant ved utløpet.

Ved manøvreringen skal for øvrig has for øye at vassdragets tidligere flomvassføring ikke økes. Lågvassføringen i Ustekveikja og Ørterdalsåni samt i Hallingdalselva nedenfor Nes kraftverk må heller ikke forminskes til skade for andres rettigheter. Magasinet i Ustevatn skal, fra det tidspunkt isen er farbar og til vårflorens begynnelse, så vidt mulig manøvreres slik at vannstanden ikke stiger. Vannstanden må ikke stige høyere enn den ville ha steget uten regulering. Tapping fra Ustemagasinet må innstilles senest 1. mai og ikke gjenopptas før vannstanden har nådd en kote 984,0. Overføring til Rødungen kan skje ved vannstander over kote 984,0. Magasinvolumet i Ustevatn—Sløtfjord over kote 984,0 tillates brukt som flomdempningsmagasin i den tid overføringen til Rødungen pågår. Når Rødungen er fylt skal Ustevatn snarest mulig bringes opp i kote 984,5. Tapping under denne vannstand skal ikke skje før 1. oktober.

I tiden 16. september til 15. mai skal det fra Strandefjord gå en vassføring på minst 2,5 m³/sek. Fra dette tidspunkt økes slippingen til minst 10 m³/sek. De berørte kommuner kan imidlertid kreve at vassføringen fra 16. mai til 15. september blir økt med ytterligere inntil 2 m³/sek., jfr. post 3 i konsesjonsvilkårene og post 3 i vilkår tilknyttet Oslo Lysverkers tillatelse til utbygging av Nes kraft-

verk m. v. Endringer i vassføringen skal skje gradvis over et tidsrom av minst en uke.

For øvrig kan vannslippingen foregå etter behovet for Uste og Nes kraftverker, under hensyntagen til de øvrige interesserte kraftverk i vassdraget.

Når fallet mellom Ørteren og Ustemagasinet bygges ut, fastsettes nytt reglement for Ørteren.

3.

Det avgis det til den alminnelige fløting i vassdraget nødvendige vann overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte regler.

4.

Til å forestå manøvreringene antas norske statsborgere, som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan bestemme hvor damvokterne skal bo, og at de skal ha telefon i sine boliger.

5.

Det skal påses at flomløpene ikke hindres av is eller lignende, og at dammene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over dammenes manøvrering og avleste vannstander samt observeres og noteres, om det forlanges, nedbørsmengder, temperaturer, snødybder m. v. Av protokollen sendes ved hver måneds utgang avskrift til Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

6.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Betingelser

for tillatelse for Oslo Lysverker til å ekspropriere grunn og rettigheter m. v. for utbygging av Uste og Nes kraftverker.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 20. juli 1962.)

1.

Både utbyggingen av Uste kraftverk og utbyggingen av Nes kraftverk skal være påbegynt innen 2 år fra tillatelsens datum, og fullført innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som det på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

2.

Fra og med Ustedalsfjord i Ustedalselva og i Hallingdalselva skal det utføres terskelbygging og strandjusteringsarbeider i det vesentlige på grunnlag av den fremlagte plan av 20. september 1961 med bilag for et beregnet beløp av 5,5 mill. kr. etter nærmere bestemmelse av Norges vassdrag- og elektrisitetsvesen, jfr. post 15 i betingelsene for regulering av Ustevassdraget m.v. Det angitte beløp danner ingen absolutt grense, idet det må kunne tas rimelige hensyn til prisstigning og pålegg om endringer som Vassdrags- og elektrisitetsvesenet finner nødvendige eller ønskelige.

Oslo Lysverker plikter å utføre og vedlikeholde de terskel og strandjusteringsarbeider som Vassdrags- og elektrisitetsvesenet gir pålegg om innenfor ovennevnte ramme for så vidt angår Hallingdalselva nedenfor Strandefjord.

Arbeidene skal påbegynnes straks Vassdrags- og elektrisitetsvesenet har fastlagt de nærmere detaljer og gjennomføres så snart som mulig deretter. Utførelsen av arbeidene undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av Oslo Lysverker.

3.

Oslo Lysverker plikter i tiden 16. september til 15. mai å holde en vassføring i elva fra Strandefjord på minst 2,5 m³/sek. I tiden 16. mai til 15. september pliktes holdt en vassføring samme sted på minst 10 m³/sek. De berørte kommuner kan imidlertid kreve at vassføringen i sistnevnte tidsrom blir økt med ytterligere inntil 2 m³/sek., jfr. post 3 i konsesjonsbetingelsene for regulering av Uste-

vassdraget m. v. og post 2, femte ledd i manøvreringsreglement for reguleringen. Endringer i vassføringen skal skje gradvis over et tidsrom av minst en uke.

4.

Oslo Lysverker er forpliktet til etter skjønnsnets nærmere bestemmelser å anlegge et høygradig kloakkrensaneanlegg med tilhørende avskjærende kloakkledninger for Ål regulerte bygningsdistrikt. Planen for anlegget skal godkjennes av vedkommende departement.

Til fradrag i anleggsomkostningene kommer etter skjønnsrettens fastsettelse enkle sedimenteringsanlegg for samme område basert på det uregulerte vassdrag idet dette beløp må skaffes tilveie av Ål kommune før Oslo Lysverker plikter å igangsette arbeidet.

Oslo Lysverker er forpliktet til å dekke de årlige merutgifter ved det høygradige kloakkrensaneanlegg i forhold til nevnte sedimenteringsanlegg etter skjønnsrettens fastsettelse.

For Gol regulerte bygningsdistrikt er Oslo Lysverker forpliktet til å bære de omkostninger som er forbundet med å føre de nåværende kloakkavløp ut i Hallingdalselva nedenfor utløpskanalen fra Hemsil II samt å anlegge et sedimenteringsanlegg etter planer godkjent av vedkommende departement. Oslo Lysverker kan etter departementets nærmere bestemmelse pålegges å holde en viss minstevassføring nedenfor utløpet av Hemsil II av hensyn til kloakkutslippen.

5.

Oslo Lysverker plikter i de områder som berøres ved gjennomføring av tillatelsen, å bekoste og gjennomføre utsetting av yngel og/eller settefisk av de arter, i det antall og på den måte vedkommende departement finner påkrevd.

Om departementet finner det nødvendig skal der bygges og vedlikeholdes fisketrapp i Strandefjord-dammen og fiskesperrer foran tappetunnelen.

I den utstrekning vedkommende departement finner det ønskelig å foreta fiskeribio-

logiske undersøkelser i de områder som berøres, skal Oslo Lysverker bære utgiftene til disse undersøkelser.

Oslo Lysverker avsetter et fond til Gol kommune på kr. 50 000 som anvendes etter kommunestyrets nærmere bestemmelse til fremme av fisket i kommunen.

Oslo Lysverker plikter å dekke utgiftene til forsterket jakt- og fiskeoppsyn langs Hallingdalselva på strekningen fra og med Strandefjord til Sjong i Nes i anleggstiden etter vedkommende departements nærmere bestemmelse.

6.

Veger og bruer som Oslo Lysverker anlegger av hensyn til utbyggingen skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten for så vidt departementet finner at dette kan skje uten ulemper for anlegget. De anlegges så vidt mulig i samråd med de stedlige myndigheter.

7.

Oslo Lysverker plikter, hvis det skulle vise seg nødvendig, å sikre utsatte steder ved tiløpet til Strandefjord ved steinsetting av bredene etter nærmere bestemmelse av vedkommende departementet.

8.

Det anordnes og holdes i drift et automatisk varslingsanlegg som trer i funksjon når det kommer en farlig økning av vassføringen i det tørrlagte elveleie nedenfor Strandefjord. Annlegget må godkjennes av departementet.

9.

De neddemte områder ved Strandefjord ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye.

Etter nærmere bestemmelse av skjønnet skal foretas finrydding av begrensede områder av hensyn til fisket.

Rydding skal være fullført senest 2 år etter første neddemming.

10.

Erstatningskraften for Al kommunes fallrettigheter i Al kraftverk inngår ikke i det kraftkvantum som er tilstått Hallingdalskommunene i henhold til tilleggsavtale til hovedavtalen om kraftutbygging m. v. i Hallingdal av 3. juli 1959.

11.

Oslo Lysverker plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe skader og ulemper som utbyggingen fører med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak som skal treffes avgjøres i mangel av overenskomst ved skjønn, som i tilfelle kan fremmes i forbindelse med ekspropriasjonsskjønnet.

12.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannslippingen foregår i strid med reglementet kan Oslo Lysverker pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 5000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

13.

Oslo Lysverker skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentliges interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som Oslo Lysverker måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvorledes målingene er utført.

14.

Det påhviler Oslo Lysverker i den utstrekning hvor dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Oslo Lysverker skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Oslo Lysverker plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plassering av stein og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Oslo Lysverker har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdel-

sen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

15.

Oslo Lysverker underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes av Oslo Lysverker etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

Hol kommune krever at vannforsyningen må sikres, Ål kommune krever vannverk for de regulerte strøk i Ål og Torpo, Gol kommune forlanger slipping av tilstrekkelig vann, eventuelt utvidelse av vannverket og Nes kommune vil at regulanten skal løse de vansker tørrleggingen av Rukkedalselva medfører for Nesbyen vannverk og vanningsanlegg. I reguleringsvilkårenes post 29 er konsesjonæren tilpliktet å avgi nødvendig vann fra Kula til alminnelig vannforsyning for det regulerte strøk i Ål og nødvendig vann fra Rukkedalselva til Nesbyen vannverk og til de overvatningsanlegg som nå er i drift. Hovedstyret mener at Gol skulle være sikret nok vann for utvidelse av vannverket og at Torpo er sikret vann i og med at Lya holdes utenfor reguleringsplanen. Kravet fra Hol og øvrige krav om tiltak for vannforsyningen er henvist til skjønnet.

Post 30 i reguleringsvilkårene og post 15 i vilkårene for tillatelse etter vassdragsloven inneholder de vanlige bestemmelser vedrørende naturfredning, anleggenes utseende i terrenget, plassering av stein- og jordmasser og opprydding.

Departementet uttaler at det vil rette en henstilling til reguleringsforeningen og Oslo Lysverker om at de i god tid tar opp med angjeldende kommuner og andre interesserte spørsmålet om å planlegge midlertidige hjelpeanlegg (brakkebygg, verkstedbygg, kraft- og telefonanlegg o.l.) slik at de kan bli til varig nytte for almenheten.

Fra de berørte kommuner er det satt frem krav om at arbeidskraft så langt råd er må bli tatt fra distriktet. Departementet finner det rimelig at bygdefolk blir benyttet til anleggsarbeidene i den utstrekning det er fornlig med en rasjonell anleggsdrift, og forutsetter at arbeidskraft inntas i samråd med de stedlige arbeidskontorer.

Hol, Ål og Gol kommuner har alle reist krav om at grunneiere som har solgt sine fallrettigheter med rett til å lede bort vannet, skal ha full erstatning for skade og ulempe uansett kontraktens ordlyd. Hovedstyret går imot kravet, og departementet kan heller ikke anbefale at det blir imøtekommet som vilkår eller forutsetning for konsesjon.

Hol kommune krever at det blir inntatt et eget konsesjonsvilkår som tilrettelegger utbygging og sikrer drift av et kraftverk som skal utnytte Ørterenvassdraget. Det kreves fri regulering og at reguleringsanlegget bygges så det senere kan tilpasses kraftverket samt at Hol kommune skal godtgjøres differansen mellom omkostningene ved utbyggingen av et normalt helårs kraftverk og et vinterkraftverk spesielt tilpasset Ustereguleringens behov.

Trykt 18/6 1962.

Det kreves også et kontant tilskudd til Ørterenutbyggingen og at Ørteren skal tappes med hensyn på Ørterenfallene. Buskerud fylkesutvalg henstiller at det blir fastsatt slike konsesjonsvilkår at Hol kommunes stilling i forbindelse med utbygging av Ørteren ikke i noe henseende blir ugunstigere som følge av fellesutbyggingen.

Hovedstyret bemerker at den nå foreslåtte regulering ikke griper inn i utbyggingsplanene for Ørterenvassdraget. Det viser videre til at det er foreslått plikt for regulanten til å samarbeide med andre kraftverk og antar at det neppe vil føre til større vanskeligheter å oppnå en tilfredsstillende avtale om utveksling av eventuelt primakraftoverskudd fra Ørterenverket. Endelig bemerker hovedstyret at en tapping fra Ørteren som ikke er innpasset i en samlet driftsplan for Uste—Nes kraftverkene kan få uheldige følger for isvegene på Ustevatn og at spørsmålet i tilfelle må undersøkes nærmere. I manøvreringsreglementets post 2, siste avsnitt, er bestemt at det skal fastsettes nytt reglement for Ørteren når Ørterenvassdraget blir utbygget.

Foreningen til Ustaosets vel vil at Ustevatn skal være nedtappet 1. mars og holdes konstant til 30. april. Vatnet skal være fylt til vanlig sommervannstand 1. juli og ikke senkes under denne før 15. oktober. Statens friluftsråd mener Ustevatn—Sløtfjord skal være fylt til 15. juni, Naturvernrådet vil ha det fylt til St. Hans eller 1. juli.

Bestemmelser om tapping av Ustevatn er fastsatt i manøvreringsreglementets post 2, fjerde avsnitt. Av hensyn til vintertrafikken på Ustevatn, skal magasinet fra det tidspunkt isen er farbar og til vårflommens begynnelse, så vidt mulig manøvreres slik at vannstanden ikke stiger, og vannstanden må ikke stige høyere enn den ville ha steget uten regulering. Reguleringsforeningen og Oslo Lysverker har forutsatt at magasinet tappes ned før utgangen av februar måned. I tidsrommet fra slutten av februar måned til vårflommen begynner er skitrafikken størst, og det er derfor lagt vekt på å søke å holde en mest mulig konstant vannstand i denne tid.

Av hensyn til fyllingen må det ikke under noen omstendigheter tappes fra magasinet etter 1. mai før vannstanden har nådd kote 984,0. Ved vannstander på over kote 984,0 kan det foretas overføring til Rødungen. Etter at Rødungen er fylt skal Ustevatn snarest bringes opp i kote 984,5 og holdes der inntil 1. oktober.

Alminnelig sommervannstand i Ustevatn varierer etter det opplyste mellom kotene 984,1 og 985,2. Kote 984,0 vil etter hoved-